

ІНФОРМАТОР про еґзамін осмоклясисты од шкільного рока 2018/2019

Принципы ведіня
і приступуваня до еґзаміну

Центральна Еґзамінаційна Комісія
Варшава 2017

Інформатор опрацьовано Центральном Екзамінаційном Комісієюм на основі правних актів вказаних в секції А.

Centralna Komisja Egzaminacyjna
ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa
tel. 22 536 65 00
sekretariat@cke.edu.pl

Редакційний ансамбль:

др Марцін Смолік (ЦЕК)
Едита Важеха (ЦЕК)
Людміла Стопінська (ЦЕК)
др Віолетта Козак (ЦЕК)

А. ПРАВНЫ ОСНОВЫ ЕґЗАМІНУ ОСМОКЛЯСИСТЫ

Еґзамін осмоклясисты проводит ся на основі арт. 44зс уставы з дня 7. вересня 1991 р. про систему освіти.¹ Перший раз еґзамін буде проведений в шкільным році 2018/2019.

Детальны, квестии звязаны з еґзаміном осмоклясисты, окрисляют ниже поданы правны акты.

ПРАВНИЙ АКТ	РЕГУЛЮВАНЫ КВЕСТИИ
устава з дня 7. вересня 1991 р. про систему освіти (єдн. текст Д.У. з 2016 р. поз. 1943, зо зм.)	основны регуляції тыкаючы ведіня еґзаміну осмоклясисты, м.ін. еґзамінаційны предмети, достосуваня форм і условій ведіня еґзаміну осмоклясисты, анулюваня, перегляды
розпоряджыня Міністра Национальной Едукації з дня 1. серпня 2017 р. в справі детальных вымогів і способу ведіня еґзаміну осмоклясисты (Д.У. з 2017 р. поз. 1512)	детальны організаційны і адміністраційны регуляції тыкаючы ведіня еґзаміну осмоклясисты
розпоряджыня Міністра Национальной Едукації з дня 14. лютого 2017 р. в справі програмовой основы предшкільного выхованя та програмовой основы загального вчыня для основной школы, в тым і для учеників з інтелектуальном неполносправністю в невеликій або великій ступени, загального вчыня для бранжовой школы I ступени, загального вчыня для специальной школы привчаючой до работы та загального вчыня для полицейной школы (Д.У. з 2017 р. поз. 356)	загальны і детальны вымаганя, окрисляючы обсяг відомости і знань, присвоіня яких провірят ся на еґзаміні осмоклясисты з польского языка, математики і чужого новожытного языка ²

Інформаторы про еґзамін осмоклясисты од шкільного рока 2018/2019 опрацувано на основі уповажніня поміщеного в арт. 9а уст. 2 пкт 3 уставы про систему освіти та арт. 267 з дня 14. грудня 2016 р. *Принципы вводячы уставу – Освітове право.*³

¹ Єдн. текст Д.У. з 2016 р. поз. 1943, зо зм.

² Од 2022 р. тіж на еґзаміні осмоклясисты з: біології, хімії, фізики, географії і історії (смотр секция Г *Інформатора*).

³ [Д.У. з 2017 р. поз. 60, зо зм.](#)

Б. ЦІЛІ ВЕДІНЯ ЕґЗАМІНУ ОСМОКЛЯСИСТЫ

До еґзаміну осмоклясисты приступують:

- ученикы VIII клясы основної школы
- ученикы артистичных шкіл, які реалізують загальне вчыня з обшыри основної школы – в клясі, якої обсяг вчыня одповідат VIII клясі основної школы
- слухачы основных шкіл для дорослых.⁴

Еґзамін осмоклясисты є еґзаміном обовязковим, што означат, же каждый ученик мусит до него приступити, жебы закінчыти школу.⁵ Не окрислено мінімального результату, якій повинен ученик отримати, прото еґзамін осмоклясисты не мож не здати.⁶

Еґзамін осмоклясисты мат дві основны функції:

1. окрислят рівен загальної освіти учеників з обсягу обовязкових еґзамінаційных предметів і дає ученикови, його родичам, учителям та освітовим властям вертану інформацію на тему того рівня освіти
2. заступлят вступний еґзамін до понадосновных шкіл, які хоснують результаты еґзаміну осмоклясисты з поєднх предметів як критерії в процесі рекрутації, коли чысло кандидатів є більше од чысла свобідных місц в даній школі.⁷

В. ЕґЗАМІНАЦІЙНИЙ КАЛЕНДАР

1. Еґзамін осмоклясисты проводит ся в двох термінах: головным і додатковим. В таблиці ниже вказано місяці, в яких проводит ся еґзамін осмоклясисты в ріжных типах шкіл.

	школы для діти і молодежи та школы для дорослых, в яких вчыня кінчыт ся в ярнім семестрі	школы для дорослых, в яких вчыня кінчыт ся в осіннім семестрі
головний термін	квітєн	січен
додатковий термін	червец	квітєн

2. До еґзаміну в додатковим терміні підходить ученик, якій не приступил до еґзаміну в головным терміні з випадковх або здравотных причин.

⁴ В *Інформаторі* хоснуване є окрисліня «ученик» як окрисліня, яке обнимат так учеників, як і слухачів.

⁵ До еґзаміну осмоклясисты не приступує ученик маючий рішыня про потребу спеціального вчыня, выдане з огляду на інтелектуальну неполносправніст в невеликій або великій ступени або складны неполносправности, коли едном з неполносправности є інтелектуальна неполносправніст в невеликій або великій ступени.

З приступліня до еґзаміну осмоклясисты може быти звільнений ученик маючий рішыня про потребу спеціального вчыня, выдане з огляду на складны неполносправности інчы як інтелектуальна неполносправніст в невеликій або великій ступени. З внеском о звільніня виходят родичы ученика до директора округовой еґзамінаційной комісії. Внесок мусит быти позитивні прийнятий директором школы.

З приступліня до еґзаміну осмоклясисты може быти тіж звільнений ученик, якій – з огляду на особливий випадок або здравотны причины – не міг приступити до еґзаміну ани в головным, ани додатковим терміні.

⁶ Результаты еґзаміну осмоклясисты не влияют на промоцію до клясы програмово высшой в випадку артистичной школы, реалізуючої загальне вчыня з обшыри основної школы, в якій кляса одповідаюча клясі VIII основної школы не єст остатньом клясом циклю вчыня.

⁷ Квестні рахуваня процентовых результатов, отриманых учеником на еґзаміні осмоклясисты на пункты в процесі рекрутації до школы понадосновной, регулює розпоряджыня Міністра Национальной Едукації з дня 16. марца 2017 р. в справі ведіня рекрутаційных процедур та процедур дополняючих до публичных предшкіль, шкіл та установ ([Д.У. з 2017 р. поз. 610](#)).

3. В каждом шкільным році еґзамін осмоклясисты проходит згідні з постійным календарьом, окрисленим в правных актах вказаных в секції А *Інформатора*. Сутьовы події еґзамінаційного календаря представлено в табели ниже.

ТЕРМІН	Події
не пізнійше як 2 роки перед терміном еґзаміну	Міністер Национальной Едукації оголошує в Бюлетині Публичной Інформації на інтернетовым сайті МНЕ комунікат в справі списку предметовых олімпіяд, звільняючых лавреатів і фіналістів тых олімпіяд з еґзаміну осмоклясисты з даного предмету. ⁸
до 20. серпня шкільного рока попереджаючого шкільный рік, в яком веде ся еґзамін	Директор Центральої Еґзамінаційной Комісії (ЦЕК) оголошує в Бюлетині Публичной Інформації на інтернетовым сайті ЦЕК комунікат в справі гармонограму ведіня еґзаміну осмоклясисты в найблизшым шкільным році.
до 10. вересня	Директор ЦЕК оголошує в Бюлетині Публичной Інформації на інтернетовым сайті ЦЕК: а. комунікат в справі материялів і допомагаючых предметів, яки мож хоснувати на еґзаміні осмоклясисты б. комунікат в справі детальных способів достосуваня условій і форм ведіня еґзаміну осмоклясисты в. інформацію про спосіб організації і ведіня еґзаміну осмоклясисты в даным шкільным році, яка містит в собі взоры документів необхідных для проведеня еґзаміну.
до 30. вересня	Родичы ученика або слухач складают директорови школы писемну декларацию, в якій: а. вказуют чужий новожытний язык, з якого ученик або слухач приступит до еґзаміну б. (од 2022 р.) вказуют предмет до выбору, з якого ученик або слухач приступит до еґзаміну в. інформуют о пляні приступлїня до еґзаміну з математики (а од 2022 р. тіж з предмету до выбору) в языку даной национальной меншыны, етнічної меншыны або в регіональным языку (смотри секция Е <i>Інформатора</i>).
до прибіл. 15. січня (3 місяці перед еґзаміном) ⁹	Родичы ученика або слухач можут зголосити директорови школы писемну інформацію о зміні декларациі, яку зложыли до 30. вересня.
до прибіл. 30. марця (не пізнійше як на 2 тыжні перед еґзаміном) ⁹	Лавреаты і фіналісты предметовых олімпіяд та лавреаты предметовых змагань на воевідским або понадвоевідским рівни можут передати до ОЕК (за посередництвом директора школы) інформацію о зміні в декларациі, яку зложыли до 30. вересня (смотри секция Є <i>Інформатора</i>).
друга половина квітня	Головний термін еґзаміну осмоклясисты.
перша половина червця	Додатковий термін еґзаміну осмоклясисты.
ден закінчєня шкільного рока	Директор школы передає ученикам – разом зо свідотцвом – засвідчєня про детальны резульаты еґзаміну осмоклясисты.

⁸ Комунікат, тыкаючий олімпіад звільняючых з еґзаміну осмоклясисты з даного предмету в 2019 р., буде оголошений до 1. вересня 2017 р. (арт. 300 уставы з дня 14. грудня 2016 р. *Принципы вводячы уставу – Освітове право*).

⁹ Докладны терміны сут залежны од терміну ведіня еґзаміну в даным році і сут оголошуваны в *Інформації про спосіб організації і ведіня еґзаміну осмоклясисты* в даным шкільным році, публикуваній в Бюлетині Публичной Інформації на інтернетовым сайті ЦЕК.

Г. ПРЕДМЕТИ НА ЕКЗАМІНІ ОСМОКЛЯСИСТЫ

1. Екзамен осмоклясисты проводит ся в писемній формі.
2. В роках 2019–2021 осмоклясиста приступує до екзамену з трьох обовязковых предметів, т.е.:
 - а. польского языка
 - б. математики
 - в. чужого новожитного языка.
3. Од 2022 рока осмоклясиста приступує до екзамену зо штырьох обовязковых предметів, т.е.:
 - а. польского языка
 - б. математики
 - в. чужого новожитного языка
 - г. єдного предмету до выбору спосеред предметів: біологія, хімія, фізика, географія або історія.
4. Осмоклясиста приступує до екзамену з єдного зо слідуючих чужих новожитных языків: англицкого, французского, іспанского, німецкого, російского, українського або італіянського. Ученик може выбрати лем тот язык, якого вчит ся в школі в рамках обовязковых едукаційных занять.
5. Екзамен осмоклясисты з чужого новожитного языка веде ся на основі вимагань окрисленых в програмовій основі загального вчыня для чужого новожитного языка в версії П.1.

Г. ПРОХІД ЕКЗАМІНУ ОСМОКЛЯСИСТЫ

1. Екзамен осмоклясисты веде ся протягом трьох чергових дни:
 - а. першого дня – екзамен з польского языка, якій тырват 120 минут
 - б. другого дня – екзамен з математики, якій тырват 100 минут
 - в. третього дня – екзамен з чужого новожитного языка, а од 2022 р. тіж екзамен з предмету до выбору, з яких каждый тырват по 90 минут.¹⁰
2. До часу тырваня екзамену осмоклясисты з даного предмету не рахує ся час назначений на провіріня учеником правильности перенесіня одповіди на карту одповіди (5 минут).
3. Екзамен з каждого предмету зачынат ся о годині окрисленій в гармонограмі ведіня екзамену осмоклясисты. Тот гармонограм оголошуваний єст на інтернетовым сайті Центральной Екзамінаційной Комісії до 20. серпня шкільного рока попереджаючого шкільний рік, в яком веде ся екзамен.

¹⁰ Час тырваня екзамену з поєдных предметів може быти збільшений в припадку учеників, яким належыт ся достосуваня вимогів ведіня екзамену.

4. Екзамен з кожного предмету веде контролюючий ансамбль:

число учителів в ансамблі:	найменше 2 (в залежності од числа учеників в даній сали)
склад ансамблю	найменше 1 учитель з інчой школы
особы некликаны до ансамблю	учителі предмету, з якого веде ся екзамен

5. Детальний опис проходу екзамену осмоклясисты находит ся в *Інформації про спосіб організації і ведіння екзамену осмоклясисты*, публикуваній шторік (до 10. вересня) в Бюлетині Публичной Інформації на інтернетовым сайті ЦЕК. Дрібниці, тыкаючы працы з екзамінаційным аркушом з поедных предметів, все окрислят інформація поміщена на наголовковій страні екзамінаційного аркуша.
6. Протягом екзамену з кожного предмету каждый здаючий сідит при оддільным столику. На столику могут ся находити лем екзамінаційны аркушы, материялы і допомагаючы предметы вказаны в комунікаті директора ЦЕК та – в припадку учеників хворых або неполносправных – лікы і інчы помочы, необхідны з огляду на хвороту або неполносправніст.
7. До екзамінаційной салі не мож вносити жадного телекомунікаційного нарядя, нп. мобільных телефонів, мп3-плеєры, смарт-зигаркы, ани хоснувати іх в тій сали. Результатом недотриманя вышше поданого принципу буде все анулюваня екзамену з даного предмету (смотри секция 3 *Інформатора*).
8. Протягом тырваня екзамену здаючий може лишати екзамінаційну салю в ситуациі, яка є обгрунтувана, по тым як отримат згоду ведучого контролюючого ансамблю і по тым, коли будут забезпечены обставины, якы выключают можливість контактувати ся з інчыма особами, поза особами даючыма медичну поміч.
9. Члены контролюючого ансамблю не могут давати здаючым поясніня тыкаючого екзамінаційных задач. Не могут тіж нияк коментувати екзамінаційных задач.
10. В припадку, коли:
 - а. ствердит ся несамодільне розвязуваня екзамінаційных задач або
 - б. буде рушений прохід екзамену, або
 - в. будут внесены до екзамінаційной салі материялы або допомагаючы предметы, невымінены в комунікаті директора ЦЕК,
 екзамен даного ученика з даного екзамінаційного предмету може быти анулюваний (смотри секция 3 *Інформатора*).

Д. ОЦІНЮВАННЯ І РЕЗУЛЬТАТЫ ЕґЗАМІНУ ОСМОКЛЯСИСТЫ

1. Розв'язання отвореных задач провіряют і дают пункты еґзамінаторы, вызначены директором округовой еґзамінаційной комісії.
2. Еґзамінаторы хоснуют еднакы для цілой державы принципы оцінюваня розв'язань задач.
3. Розв'язання запертых задач сут провіряны через схоснуваня електронічного нарядя (чытників карт одповіди).
4. Результат еґзаміну осмоклясисты з каждого предмету представлят ся в процентах і на центильовій скали.
 - а. Результат в процентах то одсоток пунктів (заокруглений до цілого чысла), якы отримал ученик за розв'язання задач поміщених в еґзамінаційным аркушы. Напримір, кед ученик за розв'язання задач з математики отримал 39 пунктів спосеред 50 можливых до придбаня, то отримат результат рівний 78%.
 - б. Результат на центильовій скали то одсоток чысла учеників (заокруглений до цілого чысла), якы отримали з даного предмету результат такій сам або низший як даний ученик. Напримір, здаючий, якого центильовий результат з математики то 82, дознат ся, же 82% вшыткых учеників, якы приступили до еґзаміну осмоклясисты з математики, отримало за розв'язання задач результат такій сам як він або низший, а 18% учеників отримало высший результат.
5. Результат еґзаміну осмоклясисты з даного предмету в процентах рішат директор окуговой еґзамінаційной комісії, а результат на центильовій скали опрацовуе Центральна Еґзамінаційна Комісія.
6. Результат рішений директором округовой еґзамінаційной комісії не може быти підважений на судовій дорозі.
7. На засвідчыню про детальны результаты еґзаміну осмоклясисты каждый ученик отримат результат:
 - а. еґзаміну з польского языка
 - б. еґзаміну з математики
 - в. еґзаміну з чужого новожытного языка
 - г. (од 2022 р.) еґзаміну з предмету до выбору.

Е. ЕґЗАМІН ОСМОКЛЯСИСТЫ В ЯЗЫКУ НАЦІОНАЛЬНОЙ МЕНШЫНИ, ЕТНІЧНОЇ МЕНШЫНИ І В РЕґІОНАЛЬНОМ ЯЗЫКУ

1. Ученикы шкіл або одділінь, в яких занятя ведены сут в языку національной меншыны, языку етнічної меншыны або в реґіональным языку, розв'язуют задачи з математики, а од 2022 р. – тіж задачи з предмету до выбору, т.е. біології або хімії, або фізики, або географії, або історії – в польским языку або языку даной національной меншыны, етнічної меншыны або в реґіональным языку.
2. Одповідню писемну декларацію родичы ученика складают до 30. вересня шкільного рока, в яком ведений є еґзамін (смотр табеля в секції В *Інформатора*).

Є. ПРАВА ЛАВРЕАТИВ І ФІНАЛІСТІВ ПРЕДМЕТОВИХ ОЛІМПІАД ТА ЛАВРЕАТИВ ПРЕДМЕТОВИХ ЗМАГАНЬ НА ВОЄВІДСЬКИМ АБО ПОНАДВОЄВІДСЬКИМ РІВНИ

1. Ученик, якій є лавреатом або фіналістом предметової олімпіади або лавреатом предметових змагань на воєвідському або понадвоєвідському рівні, організованих з обсягу одного з предметів обнятих екзаменом осмоклясисти, є звільнений з екзамену з того предмету.
2. Список предметових олімпіад, ведених з предмету або предметів обнятих екзаменом осмоклясисти, звільняючих лавреатів і фіналістів тих олімпіад з екзамену з даного предмету, оголошує Міністер Національної Едукації в формі комунікату в Бюлетині Публичної Інформації МНЕ.¹¹
3. Ученик звільнений з екзамену буде мал на засвідчюню про детальні результати екзамену осмоклясисти в рубриці даного предмету вписане слово – відповідно – «звільнений» або «звільнена» та максимальний результат, т.е. «100%» (процентний результат) та «100» (результат на центильовій скалі).¹²
4. Ученик, якій є лавреатом предметових змагань на воєвідському або понадвоєвідському рівні або лавреатом або фіналістом олімпіади з чужого новожитного языка або (од 2022 р.) з додаткового предмету іншого як вказаний в деклярації зложеній до 30. вересня, може змінити предмети вказані в деклярації на предмети, з яких є лавреатом змагань / лавреатом або фіналістом олімпіади. Інформацію о такій зміні передає до округової екзамінаційної комісії директор школи на внесок родичів ученика або на внесок слухача, не пізнійше як на 2 тижні перед екзаменом осмоклясисти. Чужий новожитний язык може быти змінений лем на такій чужий язык, якого ученик вчит ся в рамках обовязкових едукційних занять.

Ж. ПРАВА УЧЕНИКІВ ЗО СПЕЦІАЛЬНИМА ЕДУКАЦІЙНИМА ПОТРЕБАМИ ТА ОСІБ, ПРО ЯКІ СЯ БЕСІДУЄ В АРТ. 165 УСТ. 1 УСТАВИ *ОСВІТОВЕ ПРАВО* (ІНОЗЕМЦІВ)

1. Ученики зо спеціальними едукційними потребами, в тым і неспівносправні ученики, соспільні недостосувані та загорожені соспільним недостосуваньом, та особы, про які ся бесідує в арт. 165 уст. 1 уставы *Освітове право*,¹³ приступуют до екзамену осмоклясисти згідні з загальним гармонограмом і подля обовязуючих екзамінаційних вымагань, в условиях або формах достосуваних до їх потреб.

¹¹ Комунікат на шкільний рік 2018/2019 є доступний під адресом: <https://bip.men.gov.pl/wp-content/uploads/sites/2/2017/04/tresc-komunikatu.pdf>

¹² Права, про які ся бесідує в пкт. Є.1. і Є.3., належат ся тіж ученикам дотеперішньої шістрічної основної школы та ученикам дотеперішньої гімназії, які отримали званя лавреата або фіналісты предметової олімпіады або лавреата предметових змагань на воєвідському або понадвоєвідському рівні, організованих з обшыри одного з предметів обнятих екзаменом осмоклясисти (арт. 299 і 301 уставы з дня 14. грудня 2016 р. *Принципы вводячы уставу – Освітове право*).

¹³ [Д.У. з 2017 р. поз. 59, зо зм.](#)

2. Достосуваня условій або форм ведіня екзамену осмюклясисты належыт ся на основі документів окрисленых в ниже поданій табели.

ДОКУМЕНТ	ГРУПЫ УЧЕНИКІВ, ЯКЫМ НАЛЕЖЫТ СЯ ДОСТОСУВАНЯ
а. рішыня про потребу спецыяльного вчыня	ученикы: <ul style="list-style-type: none"> • слабочуючы і глухы • слабозоры і сліпы • з руховом несправністю • з афазійом • з інтелектуальном неполносправністю в легкій ступени • з автизмом, в тым і з синдромом Аспергера • соспільні недостосуваны та загорожены соспільным недостосуваньом
б. засвідчыня про стан здравля выдане дохторьом	ученикы: <ul style="list-style-type: none"> • з часовом несправністю рук • з хронічным хворотами • хворы або часово несправны
в. опінія педагогічної рады	ученикы: <ul style="list-style-type: none"> • котры нашлы ся в кризисовій або травматичній ситуациі • котры мают адаптацийны трудности звязаны зо предшым вчыньом за границьом • з проблемами з языковом комунікаційом • про котрых ся бесідує в арт. 165 уст. 1 уставы <i>Освітове право</i> (іноземці)
г. опінія психологічно-педагогічної поради, в тым і спецыялистичной поради	ученикы: <ul style="list-style-type: none"> • зо специфічным трудностям во вчыню ся, нп. з дислексійом, дисграфійом, дисортографійом, дискалькулійом • з проблемами з языковом комунікаційом
г. рішыня про потребу індивідуального вчыня	ученикы з хронічным хворотами

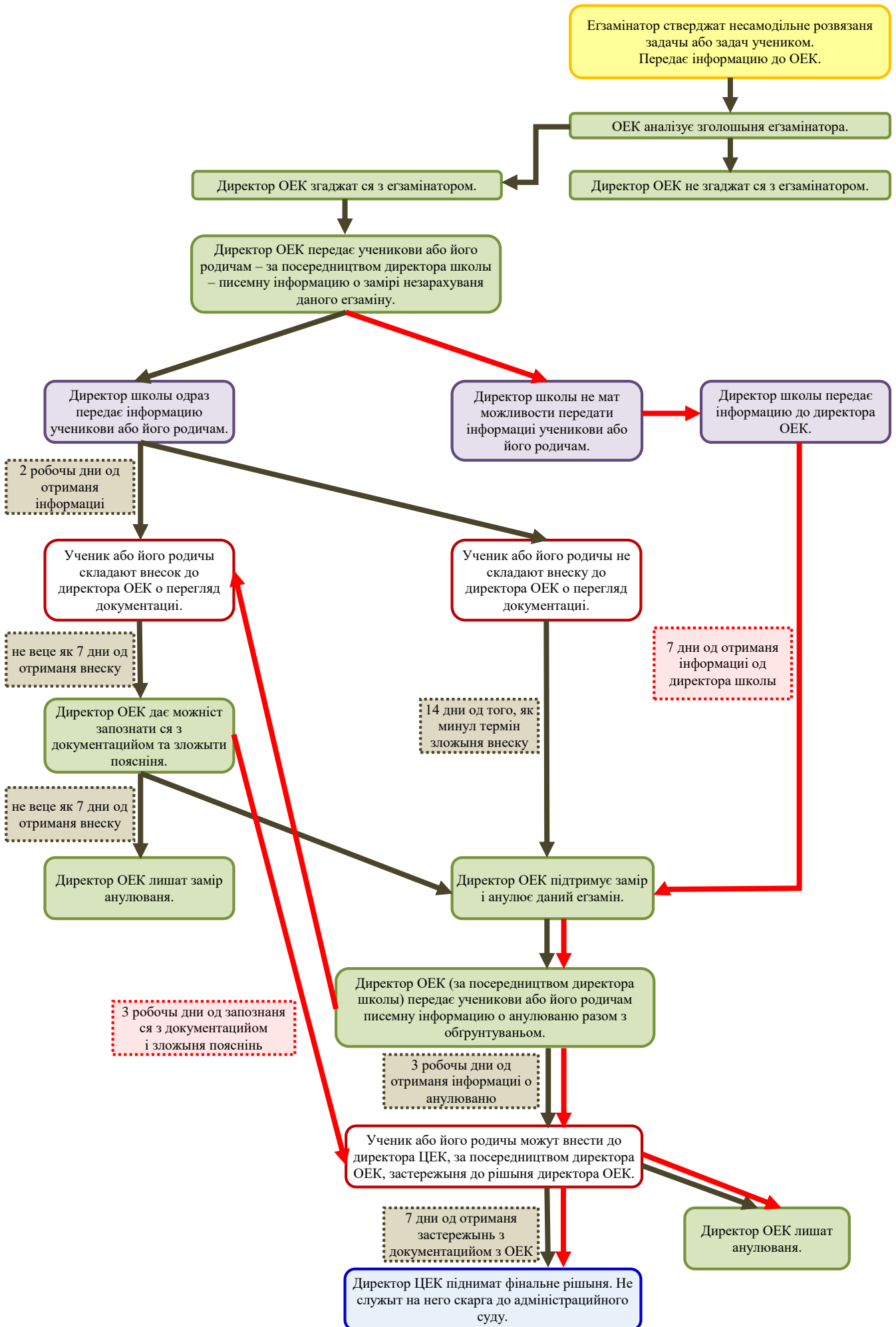
3. Засвідчыня про стан здравля або опінію психологічно-педагогічної поради треба представити директорови школы не пізнійше як до 15. жолтня. Кед документ выдано по тым часі – треба го зложыти одраз по отриманю.
4. Спосіб достосуваня условій або форм ведіня екзамену осмюклясисты до потреб і можливости даного ученика вказує педагогічна рада, выбераючы спосеред достосувань вказаных в комунікаті директора ЦЕК. Тот комунікат є публикуваний до 10. вересня шкільного рока, в яком веде ся екзамен осмюклясисты.
5. Директор школы або вказаний ним учитель ма обовязок – до 30. вересня – поінформувати родичів про можливы способы достосуваня условій і форм ведіня екзамену осмюклясисты. Не пізнійше як до 20. листопада директор школы передає родичам ученика на писмі інформацію о способі достосуваня условій і форм екзамену признаных ученикови педагогічном радом. Кед конечність достосуваня условій і форм екзамену явила ся по 20. листопада – директор школы одраз інформує родичів ученика та директора округовой екзаменаційной комісії о признаных педагогічном радом достосуванях.

6. В особливих випадках, виходячих зо стану здоровля або неполносправности ученика, за згодом директора округовой екзамінаційной комісії, екзамен осмоклясисты може быти ведений в інчым місци як школа, нп. в хыжы ученика. Внесок в тій справі складат директор школы в порозумліню з родичами ученика до припл. 15. січня.
7. Приступліня до екзамену в условіях окрисленых педагогічном радом забезпечат ведучий екзамінаційного ансамблю.

3. Анулювання екзамену осмоклясисты з даного предмету

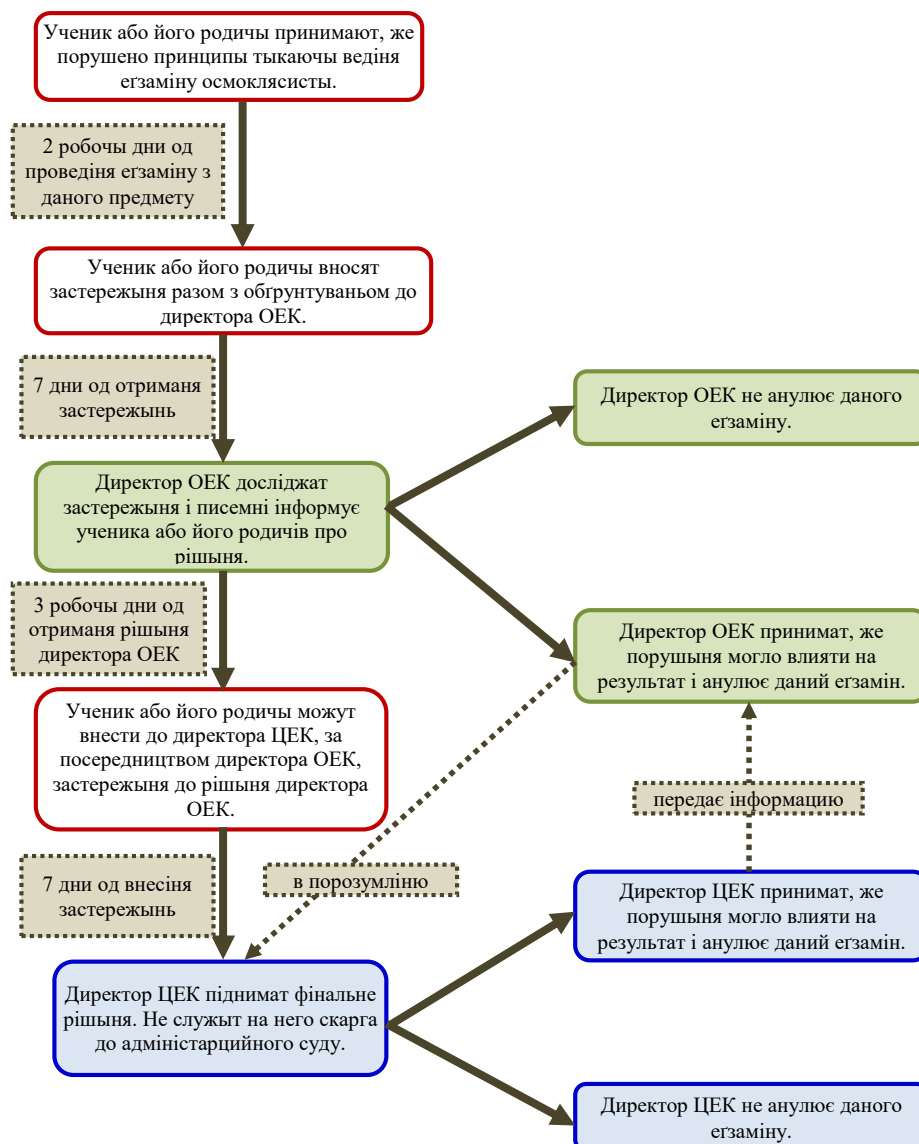
1. Ученик мат обовязок самодільні розвязувати задачи поміщены в екзамінаційным аркушы, особливо творити свій текст або свої розвязаня задач протягом тырваня екзамену.
2. Екзамен осмоклясисты з даного предмету може быти анулюваний.
3. Анулювання може прити:
 - а. протягом екзамену або
 - б. по екзаміні, коли вчас провіряня екзамінаційной работы буде стверджене несамодільне розвязуваня екзамінаційной задачи або задач учеником.
4. Анулювання вчас екзамену приходит, коли ученик:
 - а. несамодільні розвязує екзамінаційны задачи
 - б. внюс на екзамінаційну салю буд-яке телекомунікаційне нарядя або хоснує таке нарядя в екзамінаційній сали
 - в. внюс на екзамінаційну салю материялы або предметы невымінены в комунікаті директора ЦЕК про материялы і допомагаючы предметы
 - г. перешкаджат в правильным проході екзамену в спосіб, якій утруднят роботу другим ученикам.
5. Рішыня про анулювання вчас екзамену піднимат ведучий екзамінаційного ансамблю (переважні є ним директор школы).
6. Анулювання вчас провіряня екзамінаційной работы приходит в випадку стверджыня несамодільного розвязуваня учеником задачи або задач поміщенных в екзамінаційным аркушы, особливо в випадку стверджыня выступуваня в роботі ученика еднакых окрислінь вказуючих на:
 - а. удоступняня розвязань другому ученикови
 - б. корыстаня з розвязань зробленых другим учеником
 - в. корыстаня вчас екзамену з недозволеных материялів, нп. переписаня урывка работы з підручника або опрацуваня, интернетового сайту
 - г. скопіюваня урывка тексту поміщеного в екзамінаційным аркушы.
7. Рішыня про анулювання вчас провіряня екзамінаційной работы піднимат директор округовой екзамінаційной комісії або директор Центральной Екзамінаційной Комісії.

8. Детальны інформації о процедурі анулювання екзамену осмюклясисты з даного предмету поміщены сут в *Інформації о способі організації і ведіння екзамену осмюклясисты*, яка обовязує в даным шкільным році, оголошеній в Бюлетині Публичной Інформації на інтернетовым сайті ЦЕК. Можливы процедури діяня в припадку анулювання даного екзамену осмюклясисты, в звязку зо стверджыньом екзамінатором несамодільного розвязаня задачи або задач учеником, сут представлены на діаграмі ниже. Процедури діяня сут означены одповідньо чорныма або червеныма стрілками.
 - а. Процедура означена чорныма стрілками – представлят черговы крокы в діяню, кед директор школы мат можливіст передати родичам ученика інформацію директора ОЕК о намірі анулювання даного екзамену.
 - б. Процедура означена червеныма стрілками – представлят черговы крокы в діяню, кед директор школы не мат можливости передати родичам ученика спомненой інформації.
9. В *Інформації*, про котру ся бесідує в пкт. 8., доступны сут вшыткы взоры формулярів необхідных ученикови або його родичам, кед взглядом роботы ученика стосує ся процедуру анулювання екзамену з даного предмету.
10. Результатом анулювання екзамену осмюклясисты з даного предмету в головным терміні є конечніст приступити до екзамену з того предмету в додатковым терміні.
11. Результатом анулювання екзамену осмюклясисты з даного предмету в додатковым терміні є отриманя результату «0%» з того предмету.

I. ЗАСТЕРЕЖИНЯ ТЫКАЮЧЫ ПУРУШЫНЯ ПРИНЦИПІВ ВЕДІНЯ ЕГЗАМІНУ

- Кед – подля ученика або його родичів – вчас тырваня екзамену осмеклясисты не были триманы принципы тыкаючы його ведіня, ученик або його родичы можут в терміні 2 робочых дни од дня екзамену з даного предмету писемні зголосити застережыня до директора округовой екзамінаційной комісії.
- Детальны інформації про процедуру вношыня застережынь, тыкаючых порушыня принципів ведіня екзамену, поміщены сут в *Інформації про спосіб організації і ведіня екзамену осмеклясисты*, обовязуючій в даным шкільным році, оголошеній в Бюлетині Публичной Інформації на інтернетовым сайті ЦЕК. В схематичний спосіб процедуру діяня в припадку анулюваня в звязку зо зголошыньом учеником або його родичами обґрунтованых застережынь звязаных з порушыньом принципів тыкаючых ведіня екзамену осмеклясисты представлено на діаграмі ниже.
- В *Інформації*, про котру ся бесідує в пкт. 2., доступны сут вшыткы взоры формулярів необхідных ученикови або його родичам, якы хотят зголосити застережыня тыкаючы порушыня принципів ведіня екзамену осмеклясисты.

И. ПЕРЕГЛЯД ЕГЗАМІНАЦІЙНОЇ РОБОТИ ТА ВНОСОК О ВЕРИФІКАЦІЮ СУМЫ ПРИЗНАНИХ ПУНКТИВ

1. Ученик або його родичы маюг право до перегляду провіреной і оціненой екзамінаційной работы того ученика, в місци і часі вказаным директором округовой екзамінаційной комісії, протягом 6 місяців од дня видання округовом екзамінаційном комісіюм засвідчыня/інформації про детальны результаты екзамену осмоклясисты.
2. Внесок о перегляд екзамінаційной работы складат ся до директора відповідной округовой екзамінаційной комісії. Внесок може быти зложений особисто учеником або його родичами, або пересланий до ОЕК електронічном дорогом, факсом або традиційном почтом.
3. Формуляр внеску доступний є в *Інформації про спосіб організації і ведіння екзамену осмоклясисты*, яку оглошує ся в Бюлетині Публичной Інформації на інтернетовым сайті ЦЕК.
4. Директор округовой екзамінаційной комісії – кед то можливе, в порозумліню з учеником або його родичами – протягом не веце як 5 робочых дни од отриманя внеску о перегляд вызначат термін перегляду (ден та годину). Про вызначений термін перегляду округова комісія інформує ученика або його родичів.
5. Директор округовой екзамінаційной комісії вызначат місце перегляду. В особливых та обґрунтуваных припадках выходячых з неполносправности ученика директор округовой екзамінаційной комісії може згодити ся зорганізувати і провести перегляд поза сідибом округовой екзамінаційной комісії.
6. Принципы перегляду.
 - а. *Потверджыня управніня до зробліня перегляду.* На перегляд треба зголосити ся з документом потверджаючым особисту ідентифікацію, напр. шкільном легітимацийом або особистым доводом (в припадку родичів та слухачів основной школы для дорослых).
 - б. *Форма удоступняня работ до перегляду.* Ученикови або його родичам удоступнят ся екзамінаційну работу в формі, в якій была ним передана і оцінена екзамінатором. Перед удоступніньом работы до перегляду забезпечат ся особовы даны екзамінатора перед неуправненым выявліньюм.
 - в. *Час тырваня перегляду.* Час перегляду одной екзамінаційной работы вызначений директором округовой комісії не може быти коротший як 30 минут. На просьбу уповажненой до перегляду особы, по тым як мине час вызначений директором округовой екзамінаційной комісії, час перегляду може быти выдолжений на так долго, як то є можливе, беручы до увагы чысло переглядів вызначеных на даний ден.
 - г. *Особы присутны вчас перегляду.* Протягом перегляду присутний є працівник округовой екзамінаційной комісії.
 - г. *Принципы оцінюваня розвязань задач.* Вчас перегляду ученикови або його родичам забезпечат ся можливіст запознати ся з принципами оцінюваня розвязань задач.
 - д. *Прохід перегляду.* По провіріню особовых даных ученика особа ведуча перегляд впевнят ся, ци ученик або його родичы запознали ся з процедурами перегляду.

е. По закінченым перегляді працівник ОЕК одотовує реалізацію перегляду, а ученик або його родичы потверджают того своїм підписом.

є. *Зробліня нотаток і знимок екзамінаційній роботі.* Вчас перегляду ученик або його родичы можут робити нотаткы і знимкы екзамінаційній роботі.

7. Ученик або його родичы можут звернути ся з внеском о верифікацію сумы пунктів. Внесок разом з обґрунтуваньом складат ся до директора округовой екзамінаційной комісії в терміні 2 робочых дни од дня перегляду.

Формуляр внеску доступний є в *Інформації про спосіб організації і ведіння екзамену осмюклясисты* оголошуваній в Бюлетині Публичной Інформації на сайті ЦЕК.

8. Верифікацію сумы пунктів робит ся в терміні 7 дни од дня отриманя внеску.
9. Директор округовой екзамінаційной комісії до верифікації сумы пунктів визначат екзамінатора інчого як екзамінатор, якій провірял і оцінювал екзамінаційну роботу, якої тыкал ся внесок.
10. Директор округовой екзамінаційной комісії писемні інформує ученика або його родичів про результат верифікації сумы пунктів в терміні 14 дни од дня отриманя внеску, про якій ся бесідує в 7. пкт.
11. Кед в результаті проведеной верифікації суму пунктів збільшено, директор округовой екзамінаційной комісії рішат новий результат екзамену осмюклясисты з даного предмету та анулює дотеперішне рішєня і выдає нове засвідчєня про детальны результаты екзамену осмюклясисты. Ученик або його родичы сут обовязаны звернути анулюваний документ.

Ы. ІНФОРМАТОРЫ ПРО ЕЃЗАМІН ОСМОКЛЯСИСТЫ З ПОЕДНЫХ ПРЕДМЕТІВ

1. До каждого предмету обнятого екзаменом осмюклясисты прирыхтувано інформатор про екзамен осмюклясисты з даного предмету од шкільного рока 2018/2019. На інтернетовых странах Центральной Екзамінаційной Комісії та округовых екзамінаційных комісій доступны сут:

- а. Інформатор про екзамен осмюклясисты з польского языка од шкільного рока 2018/2019*
б. Інформатор про екзамен осмюклясисты з математики од шкільного рока 2018/2019
в. Інформатор про екзамен осмюклясисты з англїцкого языка од шкільного рока 2018/2019
г. Інформатор про екзамен осмюклясисты з французского языка од шкільного рока 2018/2019
д. Інформатор про екзамен осмюклясисты з німецкого языка од шкільного рока 2018/2019
е. Інформатор про екзамен осмюклясисты з російского языка од шкільного рока 2018/2019
є. Інформатор про екзамен осмюклясисты з українського языка од шкільного рока 2018/2019
*ж. Інформатор про екзамен осмюклясисты з італіяньского языка од шкільного рока 2018/2019.*¹⁴

¹⁴ Інформаторы про екзамен осмюклясисты з: біології, хімії, фізики, географії і історії будут оголошєны до 1. вересня 2020 р. (арт. 267 уст. 2 пкт 1 уставы з дня 14. грудня 2016 р. *Принципы вводячы уставу – Освітове право*).

2. Інфоматоры про екзамін осмоклясисты прирыхтувано і оголошено тіж в версиях для учеників з неполносправностями:
 - а. для сліпых учеників (в формі чорнодруку)
 - б. для слабочуючых і глухых учеників
 - в. для учеників з інтелектуальном неполносправністю в легкій ступени.
3. Доступний є тіж інформатор про екзамін осмоклясисты з математики (а од 2020 р. тіж інформаторы про екзамін осмоклясисты з: біології, хімії, фізики, географії і історії):
 - а. в языках нацыйнальных меншын – білорускым, єврейскым, литовскым, німецкым, ормянскым, словацкым і україньскым
 - б. в языку етнічной меншыны – лемківскым
 - в. в регіональнм языку – кашебскым.
4. Каждый інформатор мат опис екзамену з даного предмету та прикладовы екзамінацыйны задачи разом з розвязаннями.
5. В екзамінацыйных аркушах можут явити ся задачи тыкаючы ся вшыткых вымагань окрисленых в програмовой основі загального вчыня, в тым тіж і задачи другы як поданы в *Інформаторі* як прикладовы. Єдиным певным способом прирыхтувати ся до екзамену осмоклясисты є присвоїня відомости і знань даючых можливіст сполнити вшыткы вымаганя з програмовой основы.

Й. ВАЖНЫ ІНФОРМАЦІИ ДЛЯ РОДИЧІВ ОСМОКЛЯСИСТЫ

Родичу! Впевний ся, же Твоя дітина і Ты мате знаня про квестиі поданы ниже. Про вшыткы ниже поданы справы мож дознати ся з сесой публикації. Але кед треба Вам веце інформацій – звідайте директора школы, виховавцю або сконтакуйте ся з відповідньом округовом екзамінацыйном комісиейом.

Основны квестиі тыкаючы екзамену осмоклясисты:

1. гармонограм ведіня екзамену – в головным терміні і додатковым терміні, в тым вымогы приступування до екзамену в додатковым терміні
2. структура екзамену (екзамінацыйны предметы в даным шкільным році; час тырваня екзамену з поєдных предметів, в тым выдолжныя часу тырваня в припадку достосування условій або форм ведіня екзамену) та обсяг провіряных знань – програмова основа загального вчыня
3. принципы ведіня екзамену (прохід екзамену каждого дня)
4. спосіб зазначаня одповіди на карті одповіди та додатковий час (5 минут) Perezначений на провіряня правильности перенесіня одповіди на карту одповіди
5. заказ вношыня до екзамінацыйной салі телекомунікацыйного нарядя або хоснування го в тій салі

6. материялы і допомагаючы предмети, якы ученикы можут внести до екзамінаційной салі
7. конечніст самодільного розвязуваня задач вчас екзаміну та консеквенці звязаны з недотримуваньом того принципу
8. можливіст перегляду провіреной і оціненой екзамінаційной работы та можливіст зложыня внеску о верифікацію сумы пунктів.

Терміны, якы вартат запам'ятати:

до 30. вересня	Школа мат обовязок запознати родичів з можливыма достосуванями условій і форм ведіня екзаміну осмеклясисты.
до 30. вересня	Родичы маюот обовязок зложыти директорови школы писемну декларацию: а. вказуючу чужий новожитний язык, з якого ученик приступит до екзаміну б. (од 2022 р.) вказуючу предмет до выбору, з якого ученик приступит до екзаміну в. інформуючу про замір приступити до екзаміну з математики (а од 2022 р. тіж до екзаміну з предмету до выбору) в языку даной національной меншыны, етнічної меншыны або в регіональнм языку.
до 15. жолтня	Родичы представляют директорови школы засвідчєня про стан здравля або опінію психологічно-педагогічної поради, кєд документ не был злочений скорше.
не пізнійше як до 20. листопада ¹⁵	Школа мат обовязок передати родичам писемну інформацію о вказаным педагогічнм радом способі достосуваня условій і форм ведіня екзаміну осмеклясисты до едукацийных потреб і психофізичных можливости здаючых. <u>Протягом трьох робочых дни</u> од отриманя той інформації родичы складают освідчєня про хоснуваня або нехоснуваня вказаных способів достосуваня условій і форм ведіня екзаміну.
до прибл. 15. січня ¹⁵	Родичы складают писемну інформацію про зміну/зміны в декларацийі зложеній до 30. вересня.
до прибл. 15. січня ¹⁵	Зложыня в порозумліню з директором школы внеску о проведенія екзаміну в місци інчым як школа (смотр секция Ж пкт 6 <i>Інформатора</i>).
до прибл. 15. марця ¹⁵	Родичы передают директорови школы внесок о зміну декляруваного предмету – тыкат ся учеників, якы сут лавреатами або фіналістами предметовых олімпіяд або лавреатами предметовых змагань на воевідскым або понадвоєвідскым рівни.
друга половина квітня	Головний термін екзаміну осмеклясисты.

¹⁵ Докладны терміны сут залежны од терміну ведіня екзаміну в даным році і сут оголошуваны в *Інформації про способ організації і ведіня екзаміну осмеклясисты* в даным шкільнм році, публикуваній в Бюлетині Публичной Інформації на інтернетовым сайті ЦЕК.

перша половина червця	Додатковий термін екзамену осмоклясisty.
тыжден перед закінчньом шкільного рока	Округова екзамінацыйна комісія передає результаты екзамену осмоклясisty до шкіл.
ден закінчнья шкільного рока	Разом зо свідоцтвом ученик отримує засвідчнья про детальны результаты екзамену осмоклясisty.

Більше інформацій про спосіб організації і ведіння екзамену осмоклясisty в даным році – в тым взоры придатных документів – находит ся в *Інформації про спосіб організації і ведіння екзамену осмоклясisty* на інтеретовым сайті Центральной Екзамінацыйной Комісії, в закладці «Екзамен осмоклясisty» > «Гармонограм, комунікаты і інформації».

На інтернетовым сайті ЦЕК (www.cke.edu.pl) доступны сут або будут тіж:

од 1. вересня 2017 р.	<u>інформаторы</u> про екзамен осмоклясisty з: польского языка, математики і чужых новожитных языків
од 18. грудня 2017 р.	<u>прикладовы екзамінацыйны аркушы</u> з: польского языка, математики і чужых новожитных языків
од 21. грудня 2018 р.	<u>аркушы прїбного екзамену</u> з: польского языка, математики і чужых новожитных языків
од кінця квітня 2019 р.	екзамінацыйны аркушы схоснуваны до проведіння екзамену осмоклясisty з поєдных предметів в черговых роках
од 1. вересня 2020 р.	<u>інформаторы</u> про екзамен осмоклясisty з: біології, хімії, фізики, географії і історії
од 18. грудня 2020 р.	<u>прикладовы екзамінацыйны аркушы</u> з: біології, хімії, фізики, географії і історії
од 20. грудня 2021 р.	<u>аркушы прїбного екзамену</u> з: біології, хімії, фізики, географії і історії.